

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ
NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT
ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА

Անտառային ֆոնդի տարածքը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքի այն մասն է, որը ծածկված է անտառով, ինչպես նաև այն ոչ անտառապատ տարածքը, որը տրամադրված է անտառային տնտեսության կարիքների համար:

Անտառային ֆոնդը ներառում է անտառապատ տարածքը (փաստացի ծածկված ծառերի տեսակներով, տնկիների տարատեսակներով), ոչ անտառապատ տարածքը՝ գյուղատնտեսական հողատեսքեր (վարելահող, խոտհարք, արոտավայր և այլն), հատուկ նշանակության տարածքներ (ճանապարհներ, ջրանցքներ, տնամերձեր և այլն), ինչպես նաև ճահճային տարածքներ, ավազուտներ, հեղեղատներ, թեթև լեռնալանջեր և այլն:

Գլխավոր օգտագործման անտառահատումը և անտառվերականգնողական հատումները փայտանյութի պատրաստման նպատակով հատումն ծառերի հատումն է:

Անտառապաշտպանական հատումներն իրականացվում են ըստ տնկիների աճի ու զարգացման և նպատակառոտորված են ծառերի և թփերի մի մասի պարբերական հատմամբ տնկարկների մնացած մասի հետագա աճի պայմանների բարելավմանը:

Forest area is a part of territory of Nagorno-Karabakh Republic covered with forest, as well as territory not covered by forest, but used for forestry needs. Forest stock includes forest area, i.e. forest covered territory (actually covered with plantations of trees) and territory not covered with forest but intended for forestation (burnt out areas, cutting areas, waste grounds, glades, areas of dead plantations). Besides, forest stock includes non-forest areas: agricultural lands (hayfields, pastures, arable land), special purpose areas (roads, ditches, country estates etc.), and also swamps, sands, ravines, steep hillsides and other territories.

Fellings of forests of main use and reforestation fellings are carried out in mature forests for procurement of timber.

Maintenance fellings are carried out in the process of growing and maturing of plantations and supposes cutting down of selected trees and bushes to secure better conditions of growth for other trees.

Площадь лесного фонда – это часть территории Нагорно-Карабахской Республики, занятая лесом, а также не занятая им, но предназначенная для нужд лесного хозяйства. Лесной фонд включает площадь, покрытую лесом (фактически занятую древесными породами, насаждениями разных видов), не покрытую лесом: сельскохозяйственные угодья (пашни, сенокосы, пастбища), площади особого назначения (дороги, каналы, усадьбы и др.), а также площади болот, песков, оврагов, крутых склонов и другие территории.

Рубки леса главного пользования и лесовосстановительные рубки проводятся в спелых древостоях для заготовки древесины.

Рубки ухода за лесом проводятся по мере роста и развития насаждений и заключаются в периодической вырубке части деревьев и кустарников, направленной на улучшение условий для дальнейшего выращивания оставляемой части насаждений.

110. ՀՈՂԱՅԻՆ ՄԱԿԵՐԵՍԱԸ*
LAND AREA*
ЗЕМЕЛЬНАЯ ПЛОЩАДЬ*

	01.07.2016		
	Հազ. հեկտար Thsd. hectares Тыс. гектаров	Տոկոսներով ընդհանուր մակերեսի նկատմամբ In percents from total area В процентах от общей площади	
Ընդհանուր հողային տարածքը Total land area	1143.27	100.0	Овщая площадь земель
Գյուղատնտեսական հողատեսքեր Agricultural lands	571.54	50.0	Сельскохозяйственные угодья
Անտառային ֆոնդ Forest stock	457.16	40.0	Лесной фонд
Այլ հողեր Other lands	114.57	10.0	Прочие земли

* Ներառյալ հակառակորդի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքները:
 Including the territories are under the control of the enemy.
 Включая территории, находящиеся под контролем противника.

111. ԱՆՏԱՌԱՆԱՆՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST BREACHES
ЛЕСОНАРУШЕНИЯ

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Ապօրինի անտառահատումներ Illegal forest fellings								Незаконная рубка леса
ակտերի քանակը, հատ number of acts, pieces	11	5	13	8	7	5	15	число актов, шт
ծառերի քանակը, հատ number of trees, pieces	431	60	270	119	203	14	251	число деревьев, шт
ծավալը, մ ³ volume, m ³	100	30	150	53.53 [#]	106.67 [#]	38.31 [#]	137.39	объем, м ³
Հանձվել է իրավապահ մարմիններին Referred to the law- enforcement	8	5	12	8	7	5	8	Переданы в правоохранительные органы
Գանձման ենթակա վնասի գումարը, հազ. դրամ The extent of damages subjected to recovery, thsd. drams	2044.5	21480.0	16000.0	2371.5 [#]	5899.5 [#]	1401.0	7315.56	Сумма ущерба, подлежащая взысканию, тыс. драм
այդ թվում of which:								в том числе:
կամավոր մուծվել է ըստ անտառխախտման ակտերի, հազ. դրամ voluntarily paid according to the acts of forest breaches, thsd. drams	46.2	-	138.8 [#]	852.0 [#]	588.0 [#]	41.0	395.5	добровольно уплачены согласно актам о лесонарушениях, тыс. драм

**112. ԱՆՏԱՌԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST FELLINGS
РУБКА ЛЕСА**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Հատումներ, ընդամենը Fellings total								Рубка, всего
տարածքը, հա territory, ha	2815	2909	3365	3562	3866	5824 [#]	5277	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	41332	45359	51030	79833	96237	76891	71230	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>2327</i>	<i>3213</i>	<i>4841</i>	<i>7284</i>	<i>5895</i>	<i>7005</i>	<i>4213</i>	<i>лесоматериалы</i>
այդ թվում ըստ տնտեսակների of which by:								в том числе по видам:
անտառվերականգնման reforestation								лесовосстановления
տարածքը, հա territory, ha	232	340	190	480	334	1021	995	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	2546	2901	4414	8601	8350	16475	22406	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>1837</i>	<i>2318</i>	<i>3064</i>	<i>5966</i>	<i>5576</i>	<i>6660</i>	<i>3898</i>	<i>лесоматериалы</i>
լուսավորման և մաքրման illumination and clearing								освещения и очистки
տարածքը, հա territory, ha	15	22	320	58	115	80	89	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	136	190	353	435	877	466	712	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>лесоматериалы</i>
նոսրացման thinning								проредения
տարածքը, հա territory, ha	47	32	90	183	25	55	91	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	210	161	1438	677	250	588	893	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:								из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>1</i>	<i>58</i>	<i>919</i>	<i>425</i>	<i>139</i>	<i>215</i>	<i>299</i>	<i>лесоматериалы</i>
անցումային transitional								переходные

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
տարածքը, հա territory, ha	784	700	1060	1580	1263	2410	2013	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	10710	17839	20139	26872	21477	24874	24038	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	-	-	103	75	30	-	-	<i>лесоматериалы</i>
սանիտարական sanitary								санитарные
տարածքը, հա territory, ha	1381	1800	1700	1231	2100	2250	2085	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	18889	21671	19693	29698	52445	34375	22939	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	467	779	475	445	109	130	-	<i>лесоматериалы</i>
մաքրում աղտոտումից clearing from pollution								очистка от загрязнений
տարածքը, հա territory, ha	184	-	-	-	-	-	-	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	5886	2382	4661	11707	11964	-	-	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	-	57	280	101	41	-	-	<i>лесоматериалы</i>
այլ others								другие
տարածքը, հա territory, ha	172	15	5	30	29	8	4	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volum, m ³	2955	215	332	1843	874	113	242	объем древесины, плотный м ³
որից` of which:								из них:
<i>շինարարական</i> <i>woods for construction</i>	22	1	-	272	-	-	14	<i>лесоматериалы</i>

113. ՄԹԵՆՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ՕՒՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ԱՆՇԱՐԺ (ԱՄՐԱԿԱՅՎԱԾ) ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ ԱՆՁԱՏՎԱԾ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
EMISSION OF THE MOST WIDESPREAD POLLUTANTS PRODUCED BY STATIONARY SOURCES OF AIR POLLUTION
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ, ОТХОДЯЩИХ ОТ СТАЦИОНАРНЫХ ИСТОЧНИКОВ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА

(տոննա) (tons)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	120.05	2073.24	53.24	53.24	1036.35[#]	1058.24[#]	1588.05	Всего выброшено вредных веществ
դրանցից՝ of which :								из них:
փոշի dust	26.37	2020.00	-	-	953.09 [#]	974.98 [#]	1504.79	пыль
ծծմբական անհիդրիդ sulphur anhydride	40.00	0.04	0.04	0.04	0.06	0.06	0.06	сернистого ангидрида
ազոտի օքսիդներ nitric oxides	9.44	9.20	9.20	9.20	9.20	9.20 [#]	9.20	окислов азота
ածխածնի օքսիդ carbon monoxide	44.24	44.0	44.0	44.0	74.00 [#]	74.00	74.00	окиси углерода

114. ՋՐԱՅԻՆ ԱՎԱԶԱՆՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
HAZARDOUS EMISSIONS INTO WATER BASIN
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ В ВОДНЫЙ БАСЕЙН

(տոննա) (tons)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	41.13	50.01332	86.1516	118.653	373.4256[#]	371.8936[#]	376.6086	Всего выброшено вредных веществ
դրանցից՝ of which :								из них:
կախված նյութեր suspension	37.52	47.475	44.688	37.228	126.6314 [#]	125.0994 [#]	129.8144	взвеси
ամոնիակ ammonia	0.12	0.004	0.121	0.160	0.4840 [#]	0.4840 [#]	0.4840	аммиак
դեմտրոպենտներ synthetic substances	0.47	0.00032	0.1933	0.136	1.5259 [#]	1.5259 [#]	1.5259	синтетические вещества
քլորիդներ chloride	0.66	0.18	38.78	80.0	242.580 [#]	242.580 [#]	242.580	хлориды
նավթամթերք mineral oil	0.15	0.15	0.1653	0.099	0.00032	0.00032	0.00032	нефтепродукт
սուլֆատներ sulfate	2.16	2.16	2.16	0.22	2.16	2.16	2.16	сульфаты
թթվածնի կ/պահ թվով biochemical requiremer for oxyden,BOD	0.04	0.044	0.044	0.810	0.044	0.044	0.044	биохимическая потребность в кислороде, ВПК

115. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ՋՐԻ ՔԱՆԱԿՆ ԸՍՏ ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
QUANTITY OF THE USED WATER BY TYPES OF WATER USE

КОЛИЧЕСТВО ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ВОДЫ ПО ВИДАМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ

(հազ. մ³)
(thsd. m³)

(тыс М³)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը օգտագործված ջրի քանակը Total quantity of used water	2478.6	8968.8	11473.6	10479.0	16075.0 [#]	19574.4 [#]	4313.2	Всего использовано воды
որանցից՝ of which:								из них:
մակերևութային ջուր surface water	1907.5	7819.7	11008.6	9927.4	15537.5 [#]	18213.5 [#]	2646.7	поверхностная вода
ստորերկրյա ջուր underground water	571.1	1149.1	465.0	551.6	537.5 [#]	1360.9 [#]	1666.5	подземная вода

116. ԿԵՆՍԱՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ
VOLUMES OF USE OF BIORESOURCES

ОБЪЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БИОРЕСУРСОВ

(մ³)
(m³)

(М³)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Ընդամենը օգտագործվել է Total used	48620.88	56074.8	66284.9	88048.8	78741.1	116099.8 [#]	113514.0	Всего использовано
որանցից՝ of which :								из них:
վառելիքային firewood	46553.88	53814.0	63169.4	82102.6	72998.1	106942.5 [#]	108431.5	на дрова
գործարարական construction timber	2067.0	2260.8	3115.5	5946.2	5743.0	9157.3	5082.5	строительная древесина

117. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ

PAYMENTS FOR ENVIRONMENT PROTECTION AND USE OF NATURAL RESOURCES

ПЛАТА НА ОХРАНУ ПРИРОДЫ И ЗА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЕ

(հազ. դրամ)
(thsd. drams)

(тыс драмов)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարները Payments for environment protection, and use of natural resources	24585.5	33552.4 [#]	53201.7 [#]	301800.3 [#]	92347.86 [#]	462884.3 [#]	440197.2	Плата за природопользование и на охрану природы
բնապահպանական environment protection	4410.5	7517.6	19291.2	8512.9	8766.46 [#]	10519.51 [#]	31926.27	на охрану природы
որից՝ ըստ ուղղությունների of which by directions:								из них по направлениям:
անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային արտանետումների դիմաց for air polluting emissions from stationary	360.6	3855.3	6770.5	2901.0	1958.83 [#]	1979.22 [#]	2932.86	за атмосферные выбросы от стационарных источников

Բնական պաշարներ և շրջակա միջավայր-Natural resources and environment-Природные ресурсы и окружающая среда

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
sources								
աղտոտիչ նյութերը ջրային օբյեկտներ թափելու դիմաց for harmful substances discharge in to water bodies	762.9	841.2	872.1	761.5	748.72 [#]	740.60 [#]	764.9	за сброс загрязняющих веществ в водоемы
թափոնների տեղադրման դիմաց for waste location	3032.7	2640.1	11647.1	4850.4	6058.91 [#]	7799.69 [#]	28228.51	за размещение отходов
ԼՂՀ-ում արտադրված և իրացված շրջակա միջավայրին վնաս պատճառող ապրանքների դիմաց for harmful goods produced and realized in NKR	254.3	181.0	1.5	-	-	-	-	за товары, произведенные и реализованные в НКР и причиняющие вред окружающей среде
քնօգտագործման use of natural resources	20175.0	26034.8[#]	33910.5	293287.4[#]	83581.4[#]	452364.8[#]	408270.9	за природопользование
որից՝ ըստ ուղղությունների. of which by directions:								из них по направлениям:
բնական պաշարների օգտագործման դիմաց for use of natural resources	1554.7	5097.6 [#]	5996.7 [#]	243439.5 [#]	30997.4 [#]	388358.9 [#]	347557.8	за использование природных ресурсов
կենսապաշարների օգտագործման դիմաց for use of life stochs	18620.3	20937.2	27913.8	49847.9	52584.0 [#]	64005.9 [#]	60713.1	за использование биоресурсов